Sfântul cuvios Ioan Iacob Hozevitul: În faţa oglinzii duhovniceşti

Materiale despre Sfântul cuvios Ioan Iacob de la Neamţ (Hozevitul):

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-cuv-Ioan-Iacob-Hozevitul

https://archive.org/details/@steaemy?query=Ioan+Iacob+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Ioan+Iacob+

***

Învăţăturile duhovniceşti ale Sfântului Ioan Iacob Hozevitul - "Sâmburaşi duhovniceşti"semănaţi cu lacrimi pentru noi (5 august):

https://www.academia.edu/122592436/%C3%8Env%C4%83%C5%A3%C4%83turile_duhovnice%C5%9Fti_ale_Sf%C3%A2ntului_Ioan_Iacob_Hozevitul_S%C3%A2mbura%C5%9Fi_duhovnice%C5%9Fti_sem%C4%83na%C5%A3i_cu_lacrimi_pentru_noi_5_august_

https://archive.org/details/samburasi-duhovnicesti

https://www.slideshare.net/slideshow/invataturile-duhovnicesti-ale-sfantului-ioan-iacob-hozevitul-samburasi-duhovnicesti-semanati-cu-lacrimi-pentru-noi-5-august/270772356

&&&

Pentru că am de scris despre un lucru mai greu de înţeles, m-am gândit să vă amintesc o întâmplare, care poate să ne lămurească mai bine cuvântul nostru. În preajma unui târg de vite (sau iarmaroc) se afla un magazin mare de sticlărie. Între alte lucruri scumpe de sticlă, erau şi diferite soiuri de oglinzi mari de perete.

Într-o bună zi, când venea lume multă la iarmaroc, erau întinse la arătare în vitrina magaziei cele mai frumoase obiecte de sticlă, între care se afla şi o oglindă mare cu ramă.

Toţi târgoveţii cari treceau pe alături de magazie îşi vedeau chipul în oglindă. Unii dintre ei se opreau anume ca să-şi potrivească pălăriile în faţa oglinzii.

Din întâmplare, a trecut pe alături şi un negustor de vite, care ducea de funie un ţap voinic şi nişte capre la iarmaroc.

În faţa oglinzii ţapul n-a rămas nepăsător. El vede mişcarea în oglindă. Şi anume vede un ţap voinic ca şi el, care vine împotriva lui. Se încoardă, flutură din cap, dar nici potrivnicul din oglindă nu stă degeaba. Negustorul care-l ţine de funie nu ia în seamă la oglindă (căci are şi nişte capre slobode lângă el).

Ţapul vede că nu-i lucru de glumă cu inamicul lui din oglindă. Şi pentru că este deprins cu lupta şi ca să nu apuce acela înainte, se repede una şi bună asupra lui …

În câteva clipe s-a terminat lupta cu ţapul cel obraznic din oglindă. Geamul cel mare (adică vitrina magaziei) împreună cu oglinda şi cu alte lucruri scumpe de alături au fost răpuse fără multă izbândă.

Preţul vânzării ţapului n-a fost de ajuns pentru despăgubirea stricăciunii care s-a făcut. A trebuit să plătească şi ceva pe deasupra ca să termine buclucul. Până una-alta, s-a făcut puţină discuţie între oamenii cari erau de faţă la magazie. Unii ziceau că stăpânul ţapului este de vină, pentru că nu l-a ţinut bine de funie, alţii ziceau că vina este a sticlarului, pentru că a deschis magazin prea lângă drum, iar cei mai aprigi puneau vină pe oglindă căci (ziceau ei), dacă nu era ea, care să zădărească ţapul, nu s-ar fi întâmplat nimica. Dar mai erau şi unii cari ţineau apărarea oglinzii, zicând: "Pe drum câtă lume nu trece? Însă nimenea nu-şi pune mintea cu geamurile. Pentru un ţap nărăvaş înseamnă că nu mai trebuie să facă oamenii oglinzi?" În sfârşit fiecare avea părerea lui. Dar unul mai socotit la minte, care a mai avut de furcă cu ţapul cel bătăuş, a tâlcuit la toţi că nimeni nu este de vină, decât năravul ţapului, "căci de multe ori era să mă străpungă şi pe mine (zicea el), măcar că nu sunt de sticlă ca şi oglinda".

Acum, fraţilor, să ne oprim puţin (până se mai odihneşte ţapul) şi să venim la vorba noastră. Căci eu voiam să vă spun despre altă oglindă, dar am adus vorba mai departe ca să mă înţelegeţi mai bine.

Cuvintele din Sfânta Evanghelie, apoi învăţăturile Sfinţilor Părinţi şi orice sfătuire duhovnicească, alcătuiesc împreună un fel de oglindă pentru sufletul nostru. Aceasta este oglinda care ne interesează pe noi.

În cuvintele cele duhovniceşti (cari au mărturii din Sfânta Scriptură) fiecare dintre noi poate să-şi vadă chipul cel dinăuntru ca în oglindă. Unul îşi poate vedea patimile cele ascunse, altul îşi cunoaşte virtuţile, unul îşi vede chipul blândeţii şi al smereniei, altul îşi vede învârtoşarea inimii şi mândria. Unul îşi cunoaşte colţişorii clevetirii şi ai zavistiei, altul îşi vede corniţele mândriei şi ale mâniei. Unul îşi vede florile bunătăţii, iar altul îşi cunoaşte spinii răutăţii.

În scurt putem zice că din cuvintele Scripturii putem să ne cunoaştem cine suntem şi încotro mergem. Căci Scriptura oglindeşte toate tainele vieţii omeneşti, de la facerea lumii şi până la sfârşitul veacului.

Pentru aceasta şi Fericitul Augustin adunând într-una din cărţile sale cele mai alese cuvinte din Sfânta Scriptură, le dă numele de Oglindă. În multe rânduri am căutat să adun şi eu unele cuvinte mai de folos din Sfintele Scripturi, alcătuind din ele un fel de oglinzi duhovniceşti.

În asemenea oglinzi poate să-şi vadă fiecare năravurile şi lipsurile duhovniceşti, precum şi mijloacele de îndreptare. Însă vă mărturisesc că eu sunt cel dintâi care îmi văd sluţenia chipului dinăuntru.

Desigur că în faţa acestor oglinzi duhovniceşti nu poate să rămână cineva nepăsător. Unii se ruşinează şi caută să-şi mai ascundă ori să-şi îndrepte lipsurile (cum îşi potrivesc unii hainele în faţa oglinzii). Dar cei cari sunt mai aprigi şi mai nărăvaşi când ajung în faţa oglinzii duhovniceşti (din foile mele) se încordează mai rău şi flutură din cap (ca şi ţapul). Însă pe cât mai mult se sălbăticesc şi răpştesc, cu atât şi oglinda îi arată mai urâţi şi cuvintele îi mustră mai rău. Iar care încearcă să lovească (adică să se împotrivească) aceştia se înţeapă ca şi în bolduri, căci cuvintele Scripturii sunt bolduri pentru cei nărăvaşi care pornesc cu mânie (ca şi ţapul asupra oglinzii).

Acestora li se potrivesc cuvintele Domnului pe care le-a rostit către prigonitorul Pavel, aproape de Damasc: "Greu îţi este ţie (Saule) a lovi în bolduri". Deci şi eu îndrăznesc a zice către cei care se mânie şi caută să strice Oglinzile (adică să distrugă foile): Greu vă este să loviţi în cuvintele cele duhovniceşti. Căci nu sunt de la mine, ci din Sfânta Scriptură. În sfârşit puteţi să-l ocărâţi pe cel care scrie, puteţi să-i scoateţi toate ponoasele, dar să luaţi seama cum vă arată oglinda şi dacă cumva observaţi că se văd colţişori, corniţe ori semne roşii să ştiţi că nu este vinovată oglinda, nici negustorul.

Ascultaţi glasul acestor oglinzi, căci este glasul cel mântuitor al Sfintei Scripturi, care ne îndeamnă pe toţi la pocăinţă, căci "zilele sunt rele şi iarna este grea" (cum zice Sfântul apostol Pavel).

(din Sfântul Ioan Iacob (Hozevitul) - Din Ierihon către Sion)